

UNESCO

David Hnilička, Jan Konečný

UNESCO

- Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
- Podporuje světový mír a bezpečnost prostřednictvím mezinárodní spolupráce ve vzdělání, vědě a kultuře
- Sídlo: Paříž
- 193 členských zemí a 11 přidružených členů
- Vznik: 16. listopadu 1945 v Londýně
- 20 zakládajících států: Austrálie, Brazílie, Čína, Československo, Dánsko, Dominikánská republika, Egypt, Francie, Indie, Jižní Afrika, Kanada, Libanon, Mexiko, Norsko, Nový Zéland, Řecko, Švédská Arábie, Spojené království, Turecko a USA

UNESCO

- Činnost v 5 oborech: vzdělání, přírodní vědy, sociální a humanitní vědy, kultura a komunikace a informace
- Projekty podporované UNESCO mají šířit gramotnost, odborné a školící programy, vědní spolupráci, svobodu tisku, ochranu lidských práv atd.
- Orgány UNESCO: Generální konference UNESCO, Výkonná rada UNESCO, Sekretariát

Generální konference UNESCO

- Nejvyšší orgán UNESCO
- Tvořen zástupci všech zúčastněných států
- Zasedání jednou za dva roky – schvalování rozpočtu a programu
- Přijímá mezinárodní smlouvy, deklaráce a doporučení
- Pro klíčová rozhodnutí (volba gen. Ředitele) potřeba dvoutřetinové většiny
- Funguje zde také 6 odborných programových komisí a čtyři výbory

Výkonná rada UNESCO a Sekretariát

- Výkonná rada UNESCO dohlíží na realizaci plnění programu
- Projednává klíčové otázky před předložením Gen. Konferenci a podílí se na přípravě budoucích programů
- Má 58 členů

- Sekretariát je výkonná a servisní složka UNESCO
- Má přes 2 200 zaměstnanců ze 170 zemí
- V čele generální ředitel – funkční období 4 roky

ČR a UNESCO

- ČSR zakládajícím členem – ČR od 22. února 1993
- Česká komise pro UNESCO – 1. června 1994 – poradní orgán vlády
 - Hlavním úkolem je zprostředkovávat styk národních institucí a odborníků s UNESCO
- Česká komise má 40 členů – zástupci ministerstev a významných institucí (AVČR...)
- Členství v komisi je čestné
- Stálá mise ČR při UNESCO – zajišťuje vztahy mezi ČR a UNESCO

Světové dědictví

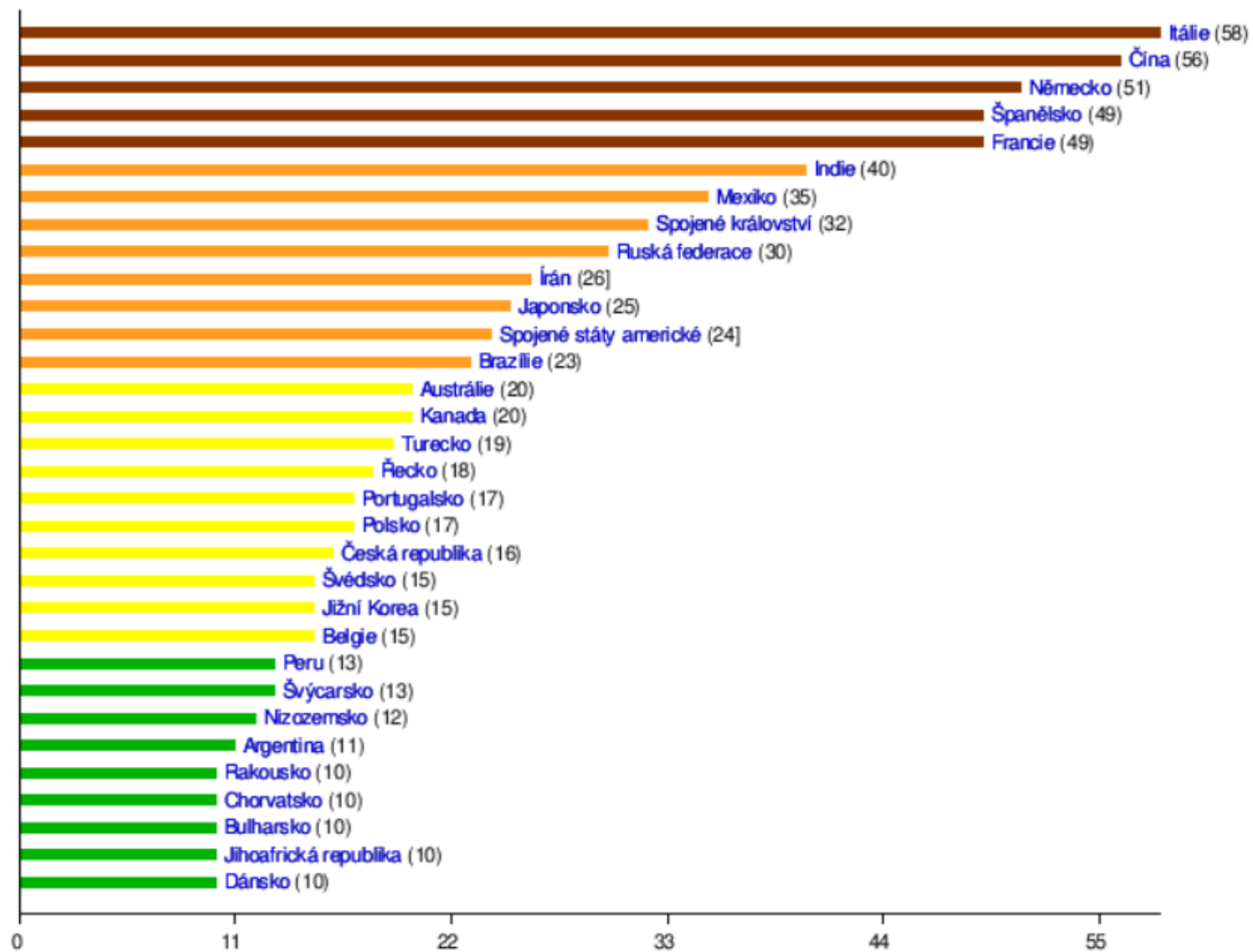
- Kulturní a přírodní památky po celém světě, které byly pro svou unikátnost vybrány organizací UNESCO a přijaty na seznam Světového dědictví
- Vznik: 16. listopadu 1972 ve Stockholmu
- Budovy, hory, jezera, národní parky i celá města
- Státy jsou zavázány jejich ochranou, zachováním a předáváním kulturního a přírodního budoucím generacím (dle Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví – 1972)
- Srpen 2021 – 1 154 památek ve 167 zemích
 - 869 – kulturní dědictví
 - 213 přírodní dědictví
 - 39 smíšené

Kulturní a přírodní dědictví

- Kulturní:
 - památníky (sochařství, architektonická díla, nápisy jeskynních obydlí...),
 - skupiny budov
 - lokality
- Přírodní:
 - přírodní jevy
 - geologické a fyziografické útvary a přesně vymezené oblasti (ohrožené druhy a rostlin)
 - přírodní lokality

Kritéria

- Památky zařazené na Seznam světového dědictví musí splňovat alespoň 1 z 10 kritérií
- Např.:
- **Kulturní dědictví:**
 - i. je mistrovským dílem tvůrčího talentu člověka, nebo
 - ii. představuje významný mezník v hodnotách člověka (v určité době nebo kulturním období) ve vývoji architektury, technice, umění či urbanismu, nebo
 - iii. je jedinečným důkazem o existující nebo už vymizelé civilizaci nebo kulturní tradici, nebo
- **Přírodní dědictví:**
 - vii. obsahuje unikátní přírodní fenomén či oblasti výjimečné přírodní krásy a estetického významu, nebo
 - viii. je skvělou ukázkou dokumentující významné fáze přírodního vývoje Země, včetně dokladů o lidské evoluci, ukázkou významných právě probíhajících geologických procesů, případně je významným geomorfologickým či fyziografickým útvarem

Světové dědictví a ČR

- 16 zapsaných památek:
- Historické centrum Prahy (1992), Historické centrum Českého Krumlova (1992), Historické centrum Telče (1992), Poutní kostel svatého Jana Nepomuckého (1994), Historické centrum Kutné Hory s chrámem sv. Barbory a kostelem Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci (1995), Lednicko-valtický zámek (1996), Zámek se zahradami v Kroměříži (1998), Vesnická památková rezervace v Holašovicích (1998), Zámek v Litomyšli (1999), Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci (2000), Vila Tugendhat (2001), Třebíčská židovská čtvrť, židovský hřbitov a bazilika svatého Prokopa (2003), Hornická osada na Krušnohoří (2019), Národní hřebčín Kladruby nad Labem (2019), Slavná lázeňská města Evropy (2021) – Františkovy Lázně, Karlovy Vary a Mariánské Lázně + 8 dalších měst z Rakouska, Belgie, Francie, Německa, Itálie a Velké Británie

Děkujeme za pozornost

